

ەكونومىكا ـ ساۋدا، گۇمانىتارلىق اۋىس ـ كۇيىستى كۇشەيتىپ، شىنچياڭنىڭ دامۇننا جاڭا ومىرشەڭدىك كۇش ۇستەيمىز

(باسى 1 ـ بەتتە)

بولاشاقتاغى ۇندىرىس قۋاتى، قارجى قوسۇ، قا- تىناس جانە زات اينالىمى، ەنەركيا، ەمدەۋ ـ دەنساۋلىق ساقتاۋ سياقتى سالالارمەن سەلبەس- تىكتى تەرەڭدەتپ، اناعۇرلىم كەڭ بولاشاعن اياڭلىدى.

وسى بىرنەشە كۇندە جۇڭگو تەمىر جولى ۇرىمجى مەكەمەسى توبى شەكتى سەرىكتەستىگى سىرتپەن سەلبەستىك جاساۋ ُبولمىنىڭ مەڭگەرۋ- شىسى ليۇ شۇچىڭ ُئوراعا شي جىنپىڭنىڭ ورتا ازيا ساپارىنا ايرىقىشا نازار اۋدارىپ كەلدى، جۇڭگو ـ قازاقىستان، جۇڭگو ـ وزبەكىستان قول قويغان تەمىر جول سياقتى سالالارعا ساياتىن ەكى جاقتى سەلبەستىك حۇجاتتارى ” ُبىر بەلدەۋ، ُبىر جولدى“ جوعارى ساپامەن بىرگە قۇرۇدىڭ سىڭىنالن تاراتتى، بۇل ونى ايرىقىشا جەلپىندىردى.

ليۇ شۇچىڭ بىلاي دەدى: شىنچياڭنىڭ سىرتقا ەسك اشۇ بارىسىندا جۇڭگو ـ ەۋروپا كە- زەكتىشى پويەزى ماڭزدى دانەكەر سانالادى، قازىر شىنچياڭ تەمىر جولنىڭ قوس شەكارا وت- كەلىنەن قاتىناعان جۇڭگو ـ ەۋروپا (ورتا ازىيانى

(باسى 2 ـ بەتتە)

ُئوراعا شي جىپىڭ رەسەيدىڭ زۇڭتۇڭى پۇتپنەم بىيلدان بەرگى 2 ـ رەتكى بەتپە ـ بەت ُديدارلاسۇن ُازى نىدەت تۇيلعاننان بەرگى جۇڭگو مەن رەسەي مەمەلكەت باسشىلارنىڭ العاش رەت ھالقارالىق ورىندا ُديدارلاسۇن وت- كىزدى. ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى بىيلدان بەرگى ەكى ەلدىڭ اسا ناتيجهلى سترا- تەگيالىق پىكىرلەستىكتى ساقانغاندىقتارن بەلسەن- دى باعالاپ، ُبىر ـ ُبىرنىڭ وزەكتى مۇددەسە- نە ساياتىن ماسەلەلەردە ۇزدىكىسىز ُبىر ـ ُبىرىن پارمەندى قولداپ، كوپ جاقتى جۇلكەدە سايد- كەسۇدى، سەلبەسۇدى كۇشەيتىپ، ُاز جاقىتىڭ نىتىمامەن، ُوزارا سەنمىدلىگىن نىعايتۇدى ىلگە- رىلەتپ، قالىڭ وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەر مەن بازارى جاڭادان گۇلدەنگەن ەلدەردىڭ ورتاق مۇددەسىن قورعايتىندىقتارن ُبىلدىر- دى.

جۇڭگو، رەسەي، موڭغۇليا 3 ەلدىڭ مەملە- كەت باسشىلارى اراعا 3 جىل سالىپ العاش رەت يىتتەرنەت جەلىسىنەن تىس ُديدارلاستى. ُئوراعا شي جىپىڭ جۇڭگو، رەسەي، موڭغۇليا ُۇش جاق سەلبەستىگى قول جەتكىزگەن ناتيجهلەردى تولىق تۇراقتاندىردى ُازى ُۇش جاقىتىڭ سەل- بەستىگىن ىلگەرىلەتۇ جونىندە 4 ُنۇرلى ۇسىنىسە- تى ورتاعا قويىپ، ُۇش جاق سەلبەستىگىنىڭ دۇرىس بەتئالسىن ھىقتاپ يگەرىپ، شاڭجاي سەل- بەستىك ۇيىمى جۇلكەسىندەگى سەلبەستىك دەڭ- كەيدىن جوعارلاتىپ، جۇڭگو، موڭغۇليا، رەسەي ەكونوميكالىق ُالزى قۇرىلىسىن ويداعىداي تيا- ناقتاندىرىپ، ُۇش جاق سەلبەستىگىنىڭ ُنىپتى كوپ جەتىستىكتەرىن جەتىلدىرۇ كەرەكتىگىن باسا دارىپتەدى.

ُئوراعا شي جىپىڭ قىرعىزىستان زۇڭتۇڭى جاپاروۋوپەن، تۇركمەنىستان زۇڭتۇڭى سەردار بەردىمۇھامەدوۋپەن، تاجىكىستان زۇڭتۇڭى راد- ھونمەن جەكە ـ جەكە كەزدەستى. بۇل بىيل جىل باسنان بەرى ُئوراعا شي جىپىڭنىڭ ورتا ازىادا- عى 5 ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارىمەن 3 ـ رەت ُديدارلاسۇى بولپ تابىلادى، ول جۇڭگونىڭ ورتا ازيا ەلدەرىمەن تىعز بايلانىسىن تولىق ايد- گىلەدى. ُئوراعا شي جىپىڭ ورتا ازيا ەلدەرد- نىڭ مەملەكەتتىڭ تاۋەلسىزدىگىن، يەلىك ۇقىعەن، ھاۋپىسىزدىگىن قورعاۋىن قولدايتىندىمەن، ُازقانە- داي سىرتقى كۇششەردىڭ ورتنا ازيا ەلدىرىنىڭ ىشكى سىنە كىلگۇننە قارسى تۇراتىندىمەن، ورتا ازيا ەلدەرىنىڭ ُبىر تۇلعالانۇ سەلبەستىگىن كۇ- شەيتۇىن قولدايتىندىمەن قايتالاي دارىپتەدى. تا- راپتار ” جۇڭگو + ورتا ازىاداعى بەس ەل “ ُديدارلاسۇ مەھانىزىمىن زورايىتىپ، كۇشەيتىپ، ورتا ازىانىڭ ھاۋپىسىزدىگىن، ورنىقتىلىمەن قور- عاۋدى، ۇڭىردىڭ بىرگە دامۇىن جەبەۋدى ُبىر اۋىزدان قۇپىنادى.

ُئوراعا شي جىپىڭ ىران، بەلورۇسىيا، پاكىستان، موڭغۇليا، تۇركيا، ازەربايجان باششە- لارمەن دە جەكە ـ جەكە كەزدەسىپ، ەكى جاقى قارىم ـ قاتىناستىڭ دامۇىن ىلگەرىلەتۇ جو-

قامىتغان) كەزەكتى پويەزدارنىڭ تۇراقتى لەنە- يياسى 57كە جەتىپ، ەۋروپا مەن ازىاداعى 19 مەملەكەت پەن وڭىرگە تۇناستى. ” ُبىمز ورايد- دى مىقتاپ يگەرىپ، تەمىر جول سىتتەرىن ونان ارى دامىتىپ، وزەكتى رايون قۇرىلىسىنا اقل ـ پاراساتىمىزدى جانە كۇش ـ قۇاتىمىزدى ارنايمىز“.

”وسى رەتكى ساپاردا جۇڭگو مەن قازاقسە- تان، جۇڭگو مەن وزبەكىستان كەلەسى قادامداى سەلبەستىك بەتئالسى مەن ماڭىزدى ُئۇيىنى جو- نىندە كەڭ كولەمدى ورتاق تانىمعا كەلدى، سونداي ـ اق بىزگە ُنىپتى دە مول سەلبەستىك- تىڭ مۇمكىنشىلىگىن اڭغارتتى“، ـ دەدى جۇڭگو ىلىم اكادەمىياسى شىنچياڭ ەكولوگيا جانە جاعراپيا زەرتتەۇ ورنىنىڭ زەرتتەۋشىسى شۇي شىۋىن.

تاياۋداى جىلداردان بەرى جۇڭگو ىلىم اكادەمىياسى شىنچياڭ ەكولوگيا جانە جاعراپيا زەرتتەۇ ورنى، ورتا ازيا ەكولوگيا جانە ورتانى زەرتتەۇ ورتالىعى قازاقىستانمەن بىرگە قازاقىستان استاننا شەڭبەرى ەكولوگيا ورمانى قۇرىلىسى تەحنىكاسنان ۇلگى كورسەتۇ نىسانىن اتقاردى، قازاقىستاندا جۇڭگو وسىمدىك تۇقىمى بايىلى

نىندە كوپتەگەن جاڭا ماڭىزدى ورتاق تانىمعا كەلدى ُازى ىراننىڭ يادرو ماسەلىسى، اۋعانسە- تان، ورتا شىعىس سىياقتى وڭىرلىك قولماتلى ما- سەلەلەردى ساياسى جولمەن شەشۇدى ىلگەرد- لەتۇ جونىندە پىكىر اۋىستىرىپ، بىرىككەن كۇش ۇيىستىردى. جۇڭگو مەن بەلورۇسىيا- نىڭ مەملەكەت باسشىلارى بىرلەسكەن مالىمە- دەمە جاريالاپ، جۇڭگو ـ بەلورۇسىيا قارىم ـ قاتىناسىن بارلىق جاعايدا بىردەي جان ـ جاقتى ستىراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قا- تىناس دەڭگەيىنە كوتەرۇدى ُبىر اۋىزدان ۇي- ھاردى.

ۇاڭ ي مىنالاردى ايرىقىشا اتاپ كورسەتتى: كەيىىر ەلدەردىڭ جۇقتان بەرى جۇڭگونىڭ يەلىك ۇقىمىنا زيان جەتكىزۇگە ۇرىنۇ، جۇڭگو- نىڭ ىشكى سىسەنە كىلىگۇ ارەكەتىنە مەڭزەس، جوعارىداى ەلدەردىڭ باسشىلارى كەزدەسۇدە ُبىر جۇڭگو پرىنسىپىن ۇزدىكىسىز باتىل ساقتاپ، جۇڭگو جاقىتىڭ تايۋانعا ساياتىن، شىنچياڭعا سايا- تن، شياڭگاڭعا ساياتىن، ت. ب وزەكتى مۇددە ماسەلەلەرىندەگى تۇرىعىسىن باتىل قولدايتىندىقتا- رىن رىققتىلىقپەن قايتالاي دارىپتەدى. بۇل ادە- لەتتىڭ ادامدار جۇرەگىندە ەكەندىگىن ناى ُبىر مارتە اڭغارتتى. ادىلەتتى جاقىتاعان جۇڭگوغا كۆمەك كوپ.

ۇاڭ ي بىلاي دەدى: بىيل جىل باسنان بەرى بەيجىڭ قىسقى وليپىادا سپورت جارىسىنان برىكىس ەلدەرى باسشىلارنىڭ ماچىلىسىنە تەگىلەر كەڭەسنىنەن وسى رەتكى شاڭجاي سەل- بەستىك ۇيىمىنىڭ سامارحان باسشىلار ماچىلىسىنە دەيىن، ُبىمز ُاز جولى ھالقارالىق قوعامنىڭ جۇڭگونى باتىل قولدايتىندىمەن، جۇڭگومەن دوستىق سەلبەستىكتى تەرەڭدەتۇ جونىندەگى قىلاستى تىلەگىن ەرەكشە سەزىندىك. ُئوراعا شي جىپىڭ بىيكتە تۇرىپ السىقا كوز جەبەرۇدەي ستىراتەگيالىق كوز ايامەن، اشىق، سىيسىمدى دارقان قۇشامەين، سۇيىسپەنىشلىككە ُمان بەرىپ، ادىلدىكتى جاقىتايتىن كىسىلىك باۋارمىدلى- ىمەن جۇڭگو ُۇشىن ھالقارادا بارعان سايىن كوپ تۇسىنىستىككە، قۇرمەتكە جانە شىنايى مو- يىنداۋعا قول جەتكىزدى. ُئوراعا شي جىپىڭنىڭ باسشىلىمىندا، جۇڭگو ھالقارالىق قارىم ـ قاتىناسە- تا كەڭەسۇ مەن سەلبەسۇدى ىلگەرىلەتۇدىڭ، نە- تىماق پەن ەسىك اشۇدى جەبەۋدىڭ، بەيىشتىشە- ىلىك پەن دامۇدى قورعاۋدىڭ سىندارلى كۇششە اينالىپ، ازيا ـ ەۋروپا قۇرىلىنىڭ، اۋەلى، دۇنيە ُجۇزىنىڭ باياندى تىنىشىمى مەن باياندى دامۇى ُۇشىن بارعان سايىن ماڭىزدى رول اتقارۇدا.

ئورتىشى، جۇڭگو دامۇنىنىڭ جارقىن بولاشاعىن بايانداپ جانە ئۆسۈنىدىرىپ، ئىرى ەلدىڭ، ئىرى پارتيانىڭ جاڭا جورىقتا ەكىپىندەي ىلگەرىلەۋىنە كوز جىبەردى

ۇاڭ ي بىلاي دەدى: بىلتىر ُبىمز جۇڭگو

باشقاسىن قۇردى ُازى ەگىنىشلىك تەحنىكاسى مەن سۇارۇ تەحنىكاسى بويىنىشا باۋلۇ جۇمىسىن ورسىتەتتى. قازىرگە دەيىن وسى نىسان 20 گەكتار جەرگە سىناق ەتۇ، ۇلگى كورسەتۇ نۇسقا- سىن قۇرۇدى ورىنداپ، قازاقىستاننىڭ استاننا شەڭ- بەرى ەكولوگيا قورعانسى قالىقتىسىن قۇرۇعا دەم بەردى. ”بولاشاقتا، نازاردى ورتا ازىيانىڭ شو- لىپىتتەنۇ، ەكولوگيانى قالىپنا كەلتىرۇ جانە قالىقتى قۇرىلىسى سىياقتى ماسەلەلەرگە شوغىرلاندىرىپ، بىرلەسىپ زەرتتەىپ ـ اشۇ، تەحنىكادان ۇلگى كورسەتۇ جانە جالپىلاستىرىپ پايدالانۇ ارقىلى ُنىپتى كوپ زەرتتەۇ ناتيجهسىنىڭ جەرىگىلىكتى بۇقاراعا پايداا جەتكىزۇىن ىلگەرىلەتەمىز“، ـ دەدى شۇي شىۋىن.

وركەنىەتتەر اۋىس ـ كۇيسى بارىسىندا تو- ىسادى، توغىسۇ بارىسىندا العا باسادى. ُئوراعا شي جىپىڭ شاڭجاي سەلبەستىك ۇيىمىنا مۇشە ەلدەر مەملەكەت باسشىلارى القالار كەڭەسىنىڭ 22 ـ رەتكى ماچىلىسىندە ”گۇمانىتارلىق اۋىس ـ كۇيىستى كۇشەيتۇدى“ ورتاعا قويدى.

شىنچياڭ — شىعىس يەن باتىستىڭ كوپ نەگىزدى مادەنىيەتنىڭ توغىسقان جەرى، ۇزاق

كوممۇنىستىك پارتياسى قۇرىلغاندىغىنىڭ 100 جىل- دىمەن سالتاناتپەن قۇتتىقنادىق، كوپتەگەن ەلدەر جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسىنىڭ 100 جىلدىق ۇلى ُسىنىڭ تابىستارىن اۋىمز جاپپاي القاپ، جۇڭگونىڭ ەكونوميكاسىنىڭ جىلدام دامۇى، قو- عامنىڭ باياندى ورنىقتىلىعى سىندى ”ەكى ۇلكەن كەرەمەتتى“ جۇزەگە اسىرۇ سىرىن ئابۇدى ُۇمت ەتتى، جۇڭگو جونىنا، نازارپاسىنا، تۇزىمە- نە، مادەنىيەتنە ەرەكشە قىزىغۇشلىق تانىستى. كەلەر ايدا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسى مەملە- كەتتىىك 20 ـ قۇربلتايىن اشىپ، جۇڭگونىڭ بولاشاق دامۇى ُۇشىن ۇلى جوبا جاسايدى. ھا- لىقارالىق قوعام جۇڭگوغا ُنىپتى دە زەر سالادى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسىنا ُنىپتى دە نازار اۋداردى.

وسى رەتتە ُئوراعا شي جىپىڭمەن كەزە- دەسكەن ُاز ەل باسشىلارنىڭ ُبارى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسى 20 ـ قۇربلتايىنىڭ تولىق تابىستى بولۇننا رىققتىلىقپەن تىلەك ايتىپ، جۇڭ- گونىڭ دامۇ بولاشاعىنا كامىل سەنەتىندىكتەرىن ُبىلدىردى، جۇڭگومەن ُوزارا پايدا جەتكىزۇ سەلبەستىگىن جاپپاي كۇشەيتۇدى ُۇمت ەتتى ُازى جۇڭگونىڭ ھالقارالىق سىتتەردە اناعۇرلىم زور رول اتقارۇىن ُۇمت ەتتى. توقايبەۋ زۇڭىنىۋىڭ مىنالاردى ُبىلدىردى: ُئوراعا شي جىپىڭ ناعىز ۇلى كوسەم، جۇڭگو ھالقىنىڭ شىن جۇرەكتەن قولداۋىنا يە بولدى، جۇڭگو، ُسوز جوق، جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندانە- ھان مەملەكەت قۇرۇ ۇلى نىساناسىن ۇاعىندا جۇ- زەگە اسىرادى. مىرزىوبەۋ زۇڭتۇىڭ مىنالاردى ُبىلدىردى: ُئوراعا شي جىپىڭ بۇگىنگى دۇنيە جۇزىنىدەگى ۇلى ساياساتكەر، وزبەكىستان جاق ُئوراعا شي جىپىڭنىڭ كەمەڭگەر باسشىلىمىندا جۇڭگونىڭ تاماشا بۇگىنگى كۇنگە يە بولپ عانا قويماي، اناعۇرلىم كوركەم بولاشاققا دا يە بولا- تىندىمىنعا كامىل سەنەدى.

ُئوراعا شي جىپىڭ وسى رەتكى ساپارى كەزىندە ُازىمىر ورىندا تارىخ پەن رەالىدىق، نا- زارپا مەن اھىاليات تۇرىعىسىنان جۇڭگو چىكايپا- سىن، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسى چىكايپاسىن باياندادى، ُاز ەل باسشىلارىمەن ەل باسقارۇ جونىندە تاجىرىيە اۋىستىردى، بۇل ُىرى ەلدىڭ، ُىرى پارتيانىڭ جاڭا جورىقتا ارشىنداي قادم تاستاۋداى وزىنە سەنەتىن، اشىق، العاباسار وېرازىن تولىق كورسەتتى، تاراپتاردىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسى جونىندەگى تۇسىنىگىن، قولداۋىن جانە شىنايى ھويىنداۋىن ونان ارى كۇشەيتتى.

پارتياسى 20 ـ قۇربلتايىنىڭ ماڭىزدى ُمانىن، جالپى نىساناسىن بايانداپ، قۇربلتايدىڭ جۇڭگو- نىڭ رەفورما جاساۋدا، دامۇدا قول جەتكىزگەن كەلەلى تابىستارى مەن قۇندى تاجىرىيەلەرىن جاپپاي قورىتىندىلاپ، جاڭا داۋىردەگى جاڭا جورىقتا جۇڭگو سىتتەرىن دامىتۇدىڭ جاڭا تالاپتا- رىن، ھالىق بۇقاراسىنىڭ جاڭا ُۇمت ـ تىلەگىن

ۇاقتىتقى ُوزارا توغىسۇ، بىرگە ُومىر ُسۇرۇ، دامۇ ارقىلى بوگەنايى بولەك وڭىرلىك مادەنىيەت پەن ۇلت مادەنىيەتىن قالىپتاستىردى. شەكارا شىنىدەگى كوپتەگەن از ۇلتلاردىڭ توڭىرەكتەگى ەلدەرىمەن ُىلتى بايلانىسқан، ادەت ـ غۇرىپى جاقىن، ُاداستۇرلى دوستىغىنىڭ توركىنى تم ارىدا جاتىر، سىرتپەن بولعان اۋىس ـ كۇيىسىن، سەلە- بەستىگىن ىلگەرىلەتۇدە وزگەشە گۇمانىتارلىق شارىت ـ جاعدايعا يە.

قازىر كوركەمدىكتى ورتاقتاسۇ — ”بىر بەلدەۋ، ُبىر جول“ بويىنداعى ەلدەردىڭ ويما سۇرەت ۇسىنىس كورمەسى سىياقتى كورمەلەردىڭ داينىدىعى شوغىى مەزگىلگە ُوتتى، جاقىن ارادا يىتتەرنەت جەلىسىندە كورمەلەۋ تاسلىمەن 7 ـ كە- زەكتى جۇڭگو — ازپا ـ ەۋروپا كورمەسىنىڭ ”جۇڭگو ـ شەتەل مادەنىيەت كورمە اپتالىمىندا“ بوي كورسەتەدى. اۋتونوميالى رايوندىق مادەنىيەت جانە ساياحات مەڭگەرمەسى كوركەمەنەر باسقار- ماسىنىڭ باىستىعى ياۋ تاۋ بىلاي دەدى: تاياۋداى جىلداردان بەرى شىنچياڭ ىلمىي زەرتتەۇ اۋىس ـ كۇيسى، ُوزارا كىتاپتاردى اۋدارۇ، ُتۇرلى كورمە جانە ادەببىيەت ـ كوركەمەنەر ويىندارىن نەگىزۇ سىياقتىلاردى ۇيىمداستىرۇ ارقىلى ەل ُىشى ـ سىرتىنا ”اشىق شىنچياڭ، دامىمغان شىنچياڭ، باقتى شىنچياڭ“ تاماشا وېرازىن جەتە- كىزدى. ”بولاشاقتا ُبىمز سەلبەستىكتى ۇزدىكىسىز

جاپپاي يگەرىپ، ارەكەت تۇعىرناماسىن جانە كە- لەلى باغىت ـ ساياساتتاردى جاسايتىندىمەن اتاپ كورسەتتى. ُئوراعا شي جىپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ُبىمز جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزا- مانداندىرۇ ارقىلى جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلە- دەنۇىن جۇزەگە اسىرۇعا تاباندى بولپ، ادامە- زاتنىڭ تاعىدىرلاس ورتاق تۇلغاسىن قۇرۇدى ۇزدىكىسىز بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، جۇڭگونىڭ تىڭ دامۇى ارقىلى دۇنيە جۇزىنە جاڭا وراي اكەلىپ، دۇنيە ُجۇزىنىڭ بەيىشتىشلىگى مەن دامۇىنا جانە ادامزات وركەنىيەتىنىڭ العا باسۇدە- نا اقل ـ پاراساتىمىز بەن كۇش ـ قۇاتىمىزدى ارنايمىز.

ُئوراعا شي جىپىڭ جۇڭگونىڭ رەفورما، دامۇ جاعدايىن تانىستىرا كەلىپ، بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو نىدەتتەن ساققانۇ ـ تىزگىنە- دەۋ مەن ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇدى ُبىر تۇتاس جوسپارلاۋعا تاباندى بولادى. جۇڭگو ەكونوميكاسىنىڭ سەرپىمدىلىگى كۇشتى، كومەسە- كى كۇشى جەتكىلىكتى، مۇمكىندىگى كەڭ، ۇزاق ۇاقت جاسقارۇ نەگىزگى اۋقىمى وزگەرمەيدى، دۇنيە ُجۇزى ەكونوميكاسىنىڭ ورنىغۇنا، قالىپنا كەلۇشە قۇاتتى قوزعاۋشى قۇات ازىرلەپ، ُاز ەلگە اناعۇرلىم كەڭ بازار ورايىن ۇسىنادى. ُتو- راعا شي جىپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو الدەقاشان جاڭا دامۇ كەزەڭىنە ُوتتى، جاڭا دامۇ ارناسىن بەلسەنە قالىپتاستىرۇدا، ُاز جاقپەن بىرگە دامۇ جەتىستىگىن ُبولسۇدى، دامۇ تاجىرىيەسىنەن ُوزارا ۇلگى اۋدى قالايدى، ُاز جاقىتىڭ جۇڭگونىڭ دامۇ جۇردەك پويەىزىنا شىغۇىن قارسى الادى، جۇڭگونىڭ سىرتقا ەسىك اشۇ جانە دوستىق سەلبەستىك قاقپاسى دۇنيە جۇ- زىنە ماڭگى ايقارا اشىق.

ُئوراعا شي جىپىڭ جۇڭگونىڭ دىپلوماتيا- لىق ۇستانىمىن، داربىتتەمىسەن ەگجەي ـ تەكجەيد- لىى بايانداپ، ادامزات قوعامىنىڭ دامۇنىدا ھاۋىپسىزدىك كوزقاراسىن ۇستانۇدى، نەڭگەرمە- دى، ُونىمدى، باياندى ھاۋىپسىزدىك جۇلگە- سىن ورناتۇدى ىلگەرىلەتۇدى داربىتەدى؛ ُالەم- دىك دامۇ سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىن قۇرىپ، اناعۇرلىم سەرىپىندى، جاسىل، اقاۋسىز ُالەمدىك دامۇدى جۇزەگە اسىرۇعا ۇندەدى. كەيىىر ەلدەردىڭ وڭىرلىك ساياسىي تەكە ـ نە- رەسكە، توپقا ُبولنىپ قارسلاسۇعا بوي ۇرۇننا مەڭزەس، ُئوراعا شي جىپىڭ بىلاي دەپ ايقىن اتاپ كورسەتتى: بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىن وزەك ەتكەن ھالقارالىق جۇيە مەن ھالقارالىق زاڭدى نەگىز ەتكەن ھالقارالىق ُئارتىپتى باتىل قورعاپ، بۇكىل ادامزاتقا ورتاق قۇندىلىقتاردى اسقاقتاپ، ناعىز كوپ جاقىتلىققا تاباندى بولپ، ُالەمدىك جونىگە سالۇدى ُبىر جاعادان باس،

كۇشەيتىپ، ُئوراعا شي جىپىڭ العا قويىغان ’ ُبىر بەلدەۋ، ُبىر جول ‘ باىستاماسىنىڭ 10 جىلدىعى سىياقتى ماڭىزدى تۇيىندەردى ارقاۋ ەتە وتىرىپ، ’ شىنچياڭ جاقسى جەر ‘ اتىنداى سىرتقا باغىتتالغان مادەنىيەت اۋىس ـ كۇيسى ماركاسىن تۇلعالاپ، جۇڭگو چىكايپاسىن بىرگە ويداعىداي باياندايمىز “.

شىنچياڭ داشۇەسى ساياسىي جانە الەۋمەتە- تىك باسقارۇ شۇەيۋانىنىڭ دوستەنىتى، دوكتور شىنار ُابدىسالىق مىنالاردى ُبىلدىردى: كەلەسى قادامدا شىنچياڭنىڭ ورتا ازپا ەلدەرىمەن ”بىر بەلدەۋ، ُبىر جولدى“ جوعارى ساپامەن بىرگە قۇرۇدى نەگىزگى جەلى ەتىپ، ُوندىرىس قۇاتىن، ساۋدانى، اۋىل شارۋاشلىمىن، نەگىزدىك قۇرىلغى قۇرىلىسىن الدىمەن ويلاستىراتىن باغىت ەتىپ، ۇلاستىرۇ، نۇتاستىرۇ دەڭگەيىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتىپ، جاسىل ەنەركيا، وسى زامانىعى ەمدەۋ، جاساندى زەردە، ەلەكتىروندى ساۋدا سىتەرى، سىفرلى فىنانس سىياقتى سالالاردا جاڭا ارتۇ تۇيىنىدەرىن جەتىلدىرۇگە كۇش سالىپ، ”جاسىل جىبەك جولىن“، ”اقاۋسىز جىبەك جولىن“، ”سىفرلى جىبەك جولىن“ بىرگە تۇلعالاۋىنا بولادى.

(ئىلتىشى جاڭ يانفاڭ، قاتىناسقان ئىلىشە- لەر لۇ فىنجاۋ، شىيە خۇيىيان، ليۇ مىڭمىڭ، جاۋ شىيا)

ُبىر جەڭىنەن قول شىعارا وتىرىپ كەمەلدەندىدە- رىپ، تەكە ـ تىرەس پەن توپىشلىدىق ساياسايدان اۋلاق بولپ، ھالقارالىق ُئارتىپتىڭ اناعۇرلىم ُادىل، ۇيلەسىمدى بەتئالسىقا قاراي دامۇىن قول ۇستاسا ىلگەرىلەتۇيمىز كەرەك.

ُارجاقىتىڭ باسشىلارى جۇڭگونىڭ ُئوراعا شي جىپىڭنىڭ پارمەندى باسشىلىمىندا، كەدەيد- لىكتەن اربىلتۇدان قامال الۇ شايقاسىنىڭ جەڭسىنە قول جەتكىزىپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتىپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق قۇردە- لىستا ۇلى تابىسقا قول جەتكىزگەندىگىن جارسا قۇتتىقتادى، ُئوراعا شي جىپىڭ ورتاعا قويىغان ” ُبىر بەلدەۋ، ُبىر جولدى“ بىرگە قۇرۇ جانە ادامزاتتىڭ تاعىدىرلاس ورتاق تۇلغاسىن قۇرۇ ۇلى باىستاماسىن جوعارى باعالادى، جۇڭگو جاقى العا قويىغان الەمدىك دامۇ باىستاماسى مەن الەمە- دىك ھاۋپىسىزدىك باىستاماسى بۇگىنگى دۇنيە ُجۇزى ُدوپ كەلگەن ھاۋىپ ـ قاتەرلەردى، سىن ـ سايسىتاردى شەشۇ جونىنەن ماڭىزدى ستە- راتەگيالىق مانىگە يە دەپ قارادى.

ۇاڭ ي بىلاي دەدى: ُئوراعا شي جىپىڭنىڭ وسى رەتكى ساپارى ورتا ازىيانىڭ توڭىرەگىن تىياناق ەتىپ، ازپا ـ ەۋروپا قۇرىلمەن بەتكە لىپ، الەمدىك وزگەرىس جاعدايىن تۇڭمەل ەڭگەردى، بۇل شي جىپىڭنىڭ دىپلوماتيا يدەياسىنىڭ تاىى ُبىر رەتكى تابىستى اھالىياتى جانە جاندى بەينە- سى. پارتيا 18 ـ قۇربلتايىنان بەرگى 10 جىلدا، شي جىپىڭ جولداسىتى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتا- لىق كومىتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىمىندا، ەلىمىز- دىڭ سىرتقا باغىتتالغان قىزمەتى قايراتانا العا ىلە- گەرىلەپ، قامال لىپ، قىبىندىقتى جەڭىپ، باىستا- ھالىق، تارىخىي سىپاتتى تابىسقا قول جەتكىزدى. جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو ُوز دامۇىن باىستان ـ اياق ادامزات دامۇنىنىڭ ۇلى كووردىناتا جۇيەسىنە قويىپ، جۇڭگو ھالىقى مەن دۇنيە ُجۇزى ھالىقى مۇددەسىنىڭ ەڭ ۇلكەن ورتاق بولگىشىن ۇزە- دىكىسىز ۇيىستىرىپ، تارىخ دامۇنىنىڭ دۇرىس جا- مىندا، داۋىر اعىنىنىڭ العا ىلگەرىلەۋ جاعىندا تاپە-

جىلھاي تۇرىپ، داڭغىل جولمەن ُجۇردى، دۇنيە جۇزىنە پايدا جەتكىزدى، جۇرت تىلەگىنە قول جەتكىزدى. پارتيا 20 ـ قۇربلتايى جاقىن ارادا جاڭا ۇندەۋ تاستايدى، جۇڭگونىڭ دىپلوماتىيالىق سىتەرى دە جاڭا جورىققا قدام باسادى. ُبىمز شي جىپىڭ جولداسىتى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتا- لىق كومىتەتىنىڭ توڭىرەگىنە اناعۇرلىم تىعز نىتى- ماقاتىلىپ، شي جىپىڭ جاڭا داۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يدەياسىن، اسىرەسە، شي جىپىڭنىڭ دىپلوماتيا يدەياسىن جەتەكتىشە ەتىپ، جاڭا دا- ۋىردەگى جۇڭگوشا ەرەكشەلىككە يە ُىرى ەل دىپلوماتياسىنىڭ جاڭا جاعدايىن قۇلىشنا اشىپ، جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندىغان مەملەكەت قۇرۇعا، دۇنيە ُجۇزىنىڭ بەيىشتىشلىگى مەن دامۇىن جەبەۋگە ۇزدىكىسىز تىڭ ۇلەستەر قوسۇدە- مىز كەرەك.